15502

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

Personnel Management Relates to Agricultural Information Technology in the Department of Agricultural Extension

T096168

โดย

นางสาวเพ็ญ สุวิภาต

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

ปพ. พ.ศ. 2541

พช๘๒ก

เลขหมู่.....96168 2541

เลขทะเบียน.....

วัน.เดือน.ปี.....

เอกสารนี้สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1806

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร

Personnel Management Relates to Agricultural Information

Technology in the Department of Agricultural Extension

โดย

นางสาวเพ็ญ สุวิภาต

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 25 เดือน พ.ค. พ.ศ. 41

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ .....

(ดร.ทิพวรรณ ลิมังกูร)

...../...../.....

กรรมการปัญหาพิเศษ .....

(อาจารย์พีรชัย กุลชัย)

...../...../.....

หัวหน้าภาควิชา .....

(ผศ.ศุภสมบูรณ์ อึงรัตนากร)

25/พ.ค./41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

โดย : นางสาวเพ็ญ สุวิภาต

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ .....

(ดร.ทิพวรรณ ลิมังกูร)

25 / พฤ / 41

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อการศึกษาการจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ปี พ.ศ. 2540 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบการจัดการบุคลากรด้านสารสนเทศทางการเกษตร ปัญหาและความต้องการ คุณลักษณะและคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร กลุ่มประชากรของการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูล กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร โดยทำการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่าร้อยละ และมัชฌิมเลขคณิต

ผลการศึกษาพบว่าด้านข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เจ้าหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 82.14 เป็นเพศชายร้อยละ 17.85 เจ้าหน้าที่มีอายุการทำงานเฉลี่ย 32 ปี ส่วนใหญ่เป็นโสดร้อยละ 75.00 รองลงมาเป็นผู้ที่สมรสแล้วร้อยละ 25.00 ระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรีร้อยละ 82.14 โดยส่วนมากจบสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 39.28 เจ้าหน้าส่วนใหญ่ร้อยละ 57.14 ทำงานในตำแหน่งข้าราชการ มีอายุการทำงานเฉลี่ย 6 ปี 4 เดือน และอายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศเฉลี่ย 4 ปี 11 เดือน โดยเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เคยเรียน สถิติ บัญชี และพิมพ์ดีดมาแล้วคิดเป็นร้อยละ 92.85 โดยเจ้าหน้าที่ทุกคนมีประสบการณ์ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์มาแล้ว เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.57 ไม่สามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้และไม่เคยได้รับการอบรมใน 2 ปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 57.14 สิ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่มเติมจากงานที่ทำคือการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 64.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาในการทำงานที่เจ้าหน้าที่ประสบคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน โปรแกรมที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลยังไม่สะดวกต่อการทำงานเท่าที่ควร บุคลากรในหน่วยงานมีน้อย และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จบการศึกษาไม่ตรงกับลักษณะของงาน ขาดผู้เชียวชาญด้านสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ที่สามารถให้คำปรึกษาได้ ปัญหาความไม่ก้าวหน้าในงาน และความต้องการ การฝึกอบรม

คุณลักษณะของบุคลากรด้านสารสนเทศทางการเกษตร ต้องมีความรู้ด้านการเกษตร การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พิมพ์ดีด บัญชี สถิติ และต้องมีความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และตั้งใจทำงาน มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม มีความสามารถในการพูดคุยติดต่อกับประชาชนเพื่อนำมาซึ่งข้อมูลต่างๆ และมีความรักในอาชีพ โดยเจ้าหน้าที่ควรมีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปเพื่อความสอดคล้องตามที่ผู้บริหารคาดหวังไว้ เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ต้องการสอบบรรจุเป็นข้าราชการในฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร และฝ่ายประมวลผลข้อมูล กรมส่งเสริมการเกษตร ทำได้โดยสอบที่สำนักงาน ก.พ. ในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ซึ่งผู้สมัครต้องจบปริญญาตรีทางคอมพิวเตอร์มาโดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาช่วยเหลือแนะนำจากบุคคลหลายๆ ท่านที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยจะลืมเสียมิได้

ทั้งนี้ต้องขอขอบพระคุณท่าน ดร.ทิพวรรณ ลิมังกูร ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ อาจารย์พีรชัย กุลชัย กรรมการปัญหาพิเศษ ผศ.ศุภสมบูรณ์ อึงรัตนากร และ ดร.อาวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ ไว้เป็นอย่างสูงโดยให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำปรับปรุง และแก้ไขเนื้อหาเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของงานวิจัยในครั้งนี้

เจ้าหน้าที่ประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ที่กรุณาช่วยกรอกแบบสอบถาม คุณบุษรา ปรานศิลป์ หัวหน้าฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร คุณอมรรัตน์ สุพรรณชาติ หัวหน้าฝ่ายประมวลผลข้อมูล ที่ได้สละเวลาให้คำสัมภาษณ์ ตลอดจนเอกสารต่างๆ

ท่านสุดท้ายที่จะกล่าวถึง และเป็นผู้สร้างหลักให้แก่ชีวิตของข้าพเจ้า คือ บิดา มารดาผู้ให้กำเนิด และเป็นผู้ช่วยเหลือทางด้านการศึกษามาโดยตลอด ดังนี้หากการศึกษาครั้งนี้มีความดีอยู่บ้างนั่นคือ ผลของการกระทำของบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด แต่หากเกิดการผิดพลาดประการใดนั้นเป็นเพราะความบกพร่องของข้าพเจ้าผู้ดำเนินงานเอง

เพ็ญ สุวิภาต

พฤษภาคม 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบาญ

	หน้า
สารบาญ	ง
สารบาญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 ตรวจเอกสาร	5
บทที่ 3 วิธีการและอุปกรณ์ในการวิจัย	12
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	12
การสุ่มตัวอย่าง	12
เครื่องมือในการวิจัย	13
การวิเคราะห์ข้อมูล	13
บทที่ 4 ผลการศึกษา	16
ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐาน	16
ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของบุคลากรที่ทำงานด้านสารสนเทศการเกษตร	25
ตอนที่ 3 คุณสมบัติของบุคลากรที่ทำงานด้านสารสนเทศการเกษตร ที่ผู้บริหารคาดหวัง	26
ตอนที่ 4 การจัดการบุคลากรด้านสารสนเทศการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร	30
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา	35
ข้อเสนอแนะต่อผลการวิจัย	37
ข้อเสนอแนะต่อวิธีการวิจัย	37
เอกสารอ้างอิง	39
ภาคผนวก	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

ตารางที่ 1 การดำเนินงานทำปัญหาพิเศษ 15
ตารางที่ 2 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐาน 21
ตารางที่ 3 ข้อมูลสิ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่มเติมจากงานที่ทำ 25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ มีมากขึ้น มีผลต่อระบบทางสังคมและเศรษฐกิจซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรต้องมีการปรับปรุงนโยบายและแนวทาง เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยส่วนรวมกรมส่งเสริมการเกษตร ได้กำหนดนโยบายการส่งเสริม การเกษตรไว้ 4 ด้าน (กรมส่งเสริมการเกษตร : 2538) คือ

1. ด้านการพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านรายได้และคุณภาพชีวิต
2. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ด้านการเพิ่มขีดความสามารถ ในการผลิตพืชสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อการแข่งขันกับต่างประเทศ และใช้ภายในประเทศ
4. ด้านการพัฒนาระบบบริหารงานพัฒนาการเกษตร ซึ่งเป้าหมายของการพัฒนาด้านนี้มุ่งให้การพัฒนาระบบแผนงานโครงการมีการปรับปรุงสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 8 ส่วนของการเร่งรัดปรับปรุงระบบงานและระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร โดยตั้งเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงที่ความสำเร็จของงานเป็นหลักและให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารและการทำงาน ส่วนสุดท้ายคือการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนให้มีการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ได้รับการฝึกอบรมดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ และจัดสรรอัตรากำลังให้เหมาะสมกับปริมาณงานและความจำเป็นของแต่ละงาน

เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีความสำคัญเพิ่มขึ้น และกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานให้บริการความรู้ และข้อมูลข่าวสารโดยตรงแก่เกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตรจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้มีความรู้ และทักษะ ในงานด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สอดคล้องตามเป้าหมายของการพัฒนาบุคคลากรที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ดังนั้นการศึกษาถึงการจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้ทราบว่าบุคลากรเหล่านี้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับ คุณลักษณะที่ผู้บริหารของหน่วยงานกำหนดไว้หรือไม่ ตลอดจนศึกษาถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการเพิ่มเติมในงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ ของบุคลากรที่ทำอยู่ในปัจจุบันซึ่งจะเป็นการศึกษาที่สามารถให้ข้อมูลเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศต่อไป

อย่างไรก็ตาม การศึกษาเกี่ยวกับงานสารสนเทศยังไม่มีการทำการวิจัย จึงเห็นสมควรทำการศึกษาคุณลักษณะของบุคลากรที่เหมาะสมกับลักษณะงานด้านสารสนเทศ และการจัดการบุคลากรด้านสารสนเทศและปัญหาความต้องการในงานด้านสารสนเทศว่าเป็นอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

<u>วัตถุประสงค์ของการศึกษา</u>

1. เพื่อให้ทราบถึงการจัดการ บุคลากรด้านสารสนเทศการเกษตร ในการส่งเสริมการเกษตร
2. ศึกษาปัญหาและความต้องการ ของบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศการเกษตร
3. เพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะของบุคลากร ที่เหมาะสมกับลักษณะงานด้านสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้าน ส่งเสริมการเกษตร
4. บุคลากรที่ทำงานทางด้านสารสนเทศการเกษตร ของกรมส่งเสริมการเกษตร มีลักษณะสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่ผู้บริหารได้คาดหวังไว้หรือไม่

<u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</u>

1. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบุคลากรในหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร ในกระทรวงเกษตรต่อไป
2. เพื่อสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการบุคลากรของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศและเป็นข้อมูล สำหรับพัฒนาหน่วยงานต่อไป
3. เพื่อทราบถึงความต้องการ ของเจ้าหน้าที่ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหน่วยงานต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เพื่อเป็นประโยชน์กับนักศึกษา ที่ต้องการจะทำงานในหน่วยงานที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อันจะเป็นแนวทางในการเลือกวิชาเรียนซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา

การศึกษาเรื่องการจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร ทำการศึกษาในกรณีตัวอย่างโดยเลือกเจ้าหน้าที่ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ในฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร และฝ่ายประมวลผลข้อมูล กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

การจัดการ หมายถึง กระบวนการ กิจกรรม ที่จัดบุคลากรที่เหมาะสมเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยกระบวนการคือ การคัดเลือก การอบรม และการแบ่งงาน

ฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ที่รวมของแฟ้มข้อมูลหลายๆ แฟ้มที่มีความสัมพันธ์กันและมีความเกี่ยวพันธ์กัน แยกออกเป็น 4 ประเภท ตามลักษณะของข้อมูลที่จัดเก็บคือ

1. ฐานข้อมูลข้อความ เป็นฐานข้อมูลที่เก็บบันทึกข้อความต่างๆ ไว้ใช้อ้างอิง

2. ฐานข้อมูลภาพลักษณ์ เป็นฐานข้อมูลที่ผู้ให้สแกน ภาพลักษณ์ของเอกสารเข้าไปเก็บเพื่อไว้สืบค้น ซึ่งเหมือนฐานข้อมูลข้อความแต่ต้องเพิ่มคำสำคัญ (Keyword) เข้าไว้ด้วยเพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์สืบค้นแทนภาพลักษณ์

3. ฐานข้อมูลตัวเลข เป็นฐานข้อมูลที่เก็บตัวเลข

4. ฐานข้อมูลองค์กร เป็นฐานข้อมูลที่เก็บข้อมูลต่างๆ ทั้งประเภท 1-3 ที่เกี่ยวข้องกับงานขององค์กร เพื่อสืบค้นออกมาใช้ปฏิบัติงานหรือบริหารตัดสินใจ ซึ่งได้แก่ฐานข้อมูลบุคลากร พัสดุครุภัณฑ์ งบประมาณ ทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น (กองแผนงาน, 2539)

เทคโนโลยี หมายถึง วิทยาการที่เกี่ยวกับศิลปะในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้รับการประมวลให้อยู่ในรูปแบบที่มีประโยชน์ นำไปใช้งานได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบงานที่ใช้อุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ HARDWARE AND MIDIA และชุดคำสั่งงาน (SOFTWARE AND PROCEDURE) เพื่อป้อนข้อมูล ประมวลผลจัดเก็บ แสดงผลและควบคุมขั้นตอนการทำงานในการเปลี่ยนข้อมูลดิบที่มีอยู่ให้เป็นข่าย LOGICAL DATABASE ซึ่งหมายถึงฐานข้อมูลนั้นอาจจะมีการกระจัดกระจายได้ตาม อำเภอ จังหวัด ภาคต่างๆ ทั่วประเทศเราสามารถเชื่อมโยงกันเข้ามาให้เสมือนมีฐานข้อมูลอันเดียวกัน เพื่อประมวลภาพรวม นำเสนอผู้บริหาร (กรมส่งเสริมการเกษตร,2538)

ฮาร์ดแวร์ หมายถึง ตัวเครื่องหรือส่วนประกอบอื่นๆ ที่ใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งอาจจะเป็นแป้นพิมพ์ จอภาพหรือจอแสดงผล เครื่องเล่นเทป เครื่องพิมพ์เป็นต้น

ซอฟท์แวร์ หมายถึง ชุดคำสั่งต่างๆ ที่ใช้ควบคุมสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงานไปตามที่เราต้องการ ซอพท์แวร์ที่สำคัญ มี 2 ประเภทคือ

- ซอฟท์แวร์ระบบ ได้แก่ ระบบปฏิบัติการ โปรแกรมอรรถประโยชน์ และตัวแปรภาษาต่างๆ เช่น DOS กับ WINDOWS

- ซอฟท์แวร์ประยุกต์ ได้แก่ PACKAGE ซอฟท์แวร์ที่สร้างขึ้นมาแล้วให้ใช้งานได้ เช่น WORD PROCESSING โปรแกรมที่สร้างขึ้นเฉพาะงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ตรวจเอกสาร

ในการศึกษาถึงการจัดการบุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร ของกรมส่งเสริมการเกษตร มีการตรวจเอกสารไว้ดังนี้

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญทั้งในแง่ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรในการทำงาน เพราะมนุษย์มีการเข้าใจในลักษณะของงาน และความสามารถที่จะพัฒนาทักษะ อันจะทำให้งานมีความเจริญขึ้นได้ (เพ็ญศรี วายวานนท์ : 2530) และระบบสารสนเทศก็มีอิทธิพลต่อการจัดการในแง่ที่ว่า การจัดการจะสามารถบรรลุ เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ปัจจัยประการหนึ่งที่สำคัญคือระบบสารสนเทศ ผู้บริหารจะต้องรู้จักใช้ระบบสารสนเทศให้เหมาะกับสภาพการณ์ ระบบสารสนเทศที่มีอยู่จะต้องมีทั้งปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ ดังนั้นระบบสารสนเทศจึงมีประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล(บุณชนะ อัตถากร, 2532 : 12)คือ เป็นหน้าที่ทางการจัดการที่สำคัญประการหนึ่งที่ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ อันได้แก่ การวางแผนบุคคล การสรรหา การเลือกสรร การพัฒนาบุคคล และการเปลี่ยนแปลงฐานะของพนักงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้คนให้ถูกกับงานและเวลา อันจะทำให้พนักงานเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน องค์การก็จะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ แต่การบริหารงานบุคคลไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนใด จะประสบผลสำเร็จได้ต้องอาศัยสารสนเทศต่างๆ มากมาย ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงาน เช่น อายุ เพศ การศึกษา ความถนัด ความสามารถพิเศษ เป็นต้น นโยบายและเป้าหมายขององค์กรรวมถึงปัจจัย สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรด้วย เช่น นโยบายรัฐบาล ภาวะตลาดแรงงาน ค่านิยมของคนในสังคม เป็นต้น ถ้าองค์กรใดขาดสารสนเทศเหล่านี้แล้ว จะทำให้การบริหารงานบุคคลเกิดปัญหาตามมา คนในองค์กรจะขาดขวัญและกำลังใจ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรจะลดลง และองค์กรอาจจะล้มเลิกไปในที่สุด

แนวความคิดของ กฤดา นุตพันธุ์ (2532 : 663) กล่าวไว้ว่า ที่นี้คือหน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการดำเนินงานของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ดังนั้นการคัดเลือกบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานนี้จึงมีความสำคัญมาก เพราะถ้าการปฏิบัติงานของหน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศขาดประสิทธิภาพ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการก็จะไม่มีประสิทธิภาพ และไม่สามารถสนองความต้องการของผู้บริหารได้ แนวคิดในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศมีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. คัดเลือกเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการและเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงาน การคัดเลือกเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนี้ ถ้าสามารถกระทำได้ก็จะทำให้หน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศสามารถเริ่มดำเนินงานได้โดยเร็ว เพราะไม่จำเป็นต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้ทราบถึงขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ นอกจากนั้นการติดต่อประสานงานจะสามารถทำได้ดี เพราะเป็นเจ้าหน้าที่เดิมในหน่วยงานนั้น จึงไม่ต้องใช้เวลาในการทำความคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ต่างๆ ในหน่วยงานที่จะต้องติดต่อหรือประสานงาน การคัดเลือกเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนี้จะต้องมั่นใจว่าเมื่อได้เจ้าหน้าที่นั้นมาแล้ว จะไม่ทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้นประสบปัญหาในด้านบุคลากรหรือประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ฉะนั้นการคัดเลือกโดยใช้วิธีนี้จะต้องมีความระมัดระวังมากเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว และจะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานโดยยินยอมให้มีการโยกย้ายเจ้าหน้าที่ที่ต้องการจากหน่วยงาน

2. ในกรณีที่ไม่สามารถคัดเลือกเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมด อาจจะคัดเลือกเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการได้ ในกรณีนี้จะต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการคัดเลือกให้ทราบถึงวิธีการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อความสะดวกในการติดต่อและประสานงานในอนาคต การใช้วิธีการคัดเลือกวิธีนี้อาจจะทำให้การเริ่มดำเนินงานของหน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศล่าช้าไปบ้าง เพราะจะต้องมีการฝึกอบรมและทำการคุ้นเคยกับระเบียบปฏิบัติและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องระดับต่างๆ

3. การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศควรจะพยายามคัดเลือกจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในองค์การเดิมเสียก่อน เนื่องจากเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะทราบถึงโครงสร้างขององค์การ ระเบียบต่างๆ ข้อบกพร่องหรือปัญหาที่มีอยู่ รวมทั้งการยอมรับจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้าไม่สามารถคัดเลือกจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏบัติงานในองค์การได้ก็จะต้องทำการคัดเลือกเจ้าหน้าที่จากบุคลากรภายนอก บุคลากรภายนอกที่ควรจะคัดเลือกจะต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับระบบงานนั้น ก็จะทำให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับระบบได้เร็วขึ้น เมื่อคัดเลือกครบถ้วนแล้วจะต้องจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้

การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศวิธีนี้ จะทำให้การเริ่มดำเนินงานของหน่วยล่าช้าไปมาก จึงสมควรทำการคัดเลือกก่อนหรือเมื่อเริ่มพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทั้งหมดมีความพร้อมในการปฏิบัติงานทันกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เวลาที่กำหนดไว้ และยังมีคุณลักษณะอื่นๆ ที่ควรจะนำมาพิจารณาประกอบในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่เหล่านี้อีกด้วยคือ ประการแรก จะต้องมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีพอควร เนื่องจากหน้าที่หลักของหน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศคือการติดต่อประสานงาน ดังนั้นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้การติดต่อประสานงานไม่มีปัญหา

ประการที่สอง จะต้องมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ การช่วยเหลือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นอีกหน้าที่หนึ่งของหน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศ ถ้าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความสามารถในด้านนี้ก็จะทำให้หน่วยงานนี้ปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น

ประการสุดท้าย จะต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน หน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศเป็นตัวจักรสำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ถ้าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนี้ขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานแล้ว ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการอาจประสบกับความล้มเหลวได้ ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานบริหารและควบคุมระบบสารสนเทศโดยใช้วิธีคัดเลือกดังกล่าวแล้ว จะต้องพิจารณาถึงคุณลักษณะเฉพาะตัวของเจ้าหน้าที่แต่ละคนอีกด้วย เพื่อให้ได้หน่วยงานที่สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้อย่างเต็มที่ การเรียนการสอนวิชาวิทยาการสารสนเทศ (มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต : 2540) มีวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนดังนี้

1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ในวิชาวิทยาการสารสนเทศคอมพิวเตอร์

2. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพในสาขาวิชาวิทยาการสารสนเทศคอมพิวเตอร์ มีความริเริ่ม และกิจนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าทันต่อวิทยาการทางเทคโนโลยี สามารถวินิจฉัย และแก้ปัญหาด้วยหลักการ และเหตุผลปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีการวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ

3. เพื่อผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการและการขยายตัวของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยส่วนรวมและให้สนองรับกับวงการสารสนเทศคอมพิวเตอร์ ที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในสาขาวิชานี้โดยเฉพาะ

4. เพื่อให้เป็นศูนย์รวมทางวิชาการ และส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ทางวิทยาการสารสนเทศคอมพิวเตอร์ และหลักสูตรการเรียนการสอนของภาควิชาระบบสารสนเทศของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล : 2540) ได้ระบุหลักสูตรว่านักศึกษาที่เรียนในภาควิชาระบบสารสนเทศนี้ต้องเรียนวิชา บัญชี สถิติ และพิมพ์ดีด ในหมวดวิชาเฉพาะด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพัฒนาระบบสารสนเทศวิชาการเกษตร (กองแผนงานและวิชาการ กรมวิชาการเกษตร : 2539) คำว่าสารสนเทศ สาระแปลว่า ข้อมูล (Information) เมื่อไปเกี่ยวข้องกับระบบ (System) จะต้องมีเรื่องรวมของการจัดการ (Management) ที่กรมวิชาการเกษตรกำลังจะพัฒนาระบบสารสนเทศวิชาการเกษตร จึงหมายความว่า กรมกำลังทำ MIS. (Management of Information System) ในเรื่องที่เกี่ยวกับทางด้านวิชาการเกษตร

จากพระราชกฤษฎีกา การแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2537 ได้มอบอำนาจหน้าที่การจัดระบบการสำรวจ การจัดเก็บ และการใช้ประโยชน์ของข้อมูลของหน่วยงานในสังกัด เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลของกรม ทำให้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทอย่างมาก โดยเฉพาะอย่ายิ่งในเรื่องของการพัฒนาระบบข้อมูลที่ใช้ในการปฏิบัติงาน (กองแผนงาน,2539) กรมส่งเสริมการเกษตรได้นำระบบจัดการฐานข้อมูลมาใช้มากขึ้นเนื่องจากระบบจัดการฐานข้อมูลจะช่วยให้เกิดประโยชน์ในหลายๆ ด้าน เช่น ช่วยขจัดความซ้ำ ซ้อนในการเก็บบันทึกข้อมูล, เกิดวิธีการที่เป็นระบบในการเก็บ บันทึกและแก้ไขข้อมูล, ช่วยในการสืบค้นได้สะดวก, ช่วยให้เกิดการใช้ข้อมูลร่วมกัน เพราะหลักการของฐานข้อมูลคือ ทำฐานข้อมูลชุดเดียวเพื่อผู้ใช้หลายคน และช่วยให้เกิดการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศ เนื่องจากการมีฐานข้อมูลในหน่วยงานเป็นฐานของการสร้างระบบสารสนเทศระดับต่างๆ

สารสนเทศจึงมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ (ครรชิต มาลัยวงศ์ : 2535) คือ

ประการแรก เป็นข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลแล้ว

ประการที่สอง สารสนเทศมีรูปแบบที่มีประโยชน์นำใช้งานได้

ประการที่สาม สารสนเทศมีคุณค่าสำหรับใช้ในการดำเนินงานหรือตัดสินใจ

เมื่อเทคโนโลยีมีความสำคัญในการพัฒนา เทคโนโลยีจึงมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดลักษณะของบุคลากร ผลจากระบบการศึกษา จึงควรจัดให้สอดคล้องกับอุปสงค์แรงงาน

แนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมคำสั่ง (วิชัย เลาห์มาศวนิช : 2532) การพัฒนาระบบขึ้นใหม่ ในบางครั้งระบบปัจจุบันที่มีอยู่ไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้ภายในระบบได้ และการปรับปรุงระบบปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นไม่อาจสามารถที่จะกระทำได้ หรือในบางกรณีที่องค์กรขยายงานเพิ่มเติม ซึ่งการพัฒนาระบบขึ้นใหม่ต้องพัฒนาโปรแกรมคำสั่งขึ้นเพื่อใช้กับระบบใหม่ โดยที่การพัฒนาโปรแกรมคำสั่งอาจพัฒนาจากทรัพยากรภายนอก คือ จ้างบุคคลหรือองค์การภายนอกเป็นผู้พัฒนาโปรแกรมคำสั่งตามความต้องการขององค์การ หรืออาจพัฒนาจากทรัพยากรภายในองค์การเอง ตลอดจนอาจซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปที่พิจารณาแล้วเห็นว่าสามารถนำมาปรับใช้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลินจง นาคะประวิง (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์กับสารสนเทศระดับเกษตรกรสำหรับการส่งเสริมการเกษตร (Farmer-centred Information System for Extension) หรือ FISEX โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้เชื่อมโยงกัน FISEX โดยการพัฒนาจากโครงการส่งเสริมการเกษตรไทย-ออสเตรเลีย วัตถุประสงค์ของโปรแกรมเพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสามารถนำข้อมูลทางเลือกการเกษตรไปแสดงให้แก่เกษตรกร เพื่อช่วยให้พวกเขาตัดสินใจได้ดีขึ้น ในการเลือกทางเลือกที่เกษตรกรเลือก ต้องเป็นทางเลือกที่สอดคล้องกับระบบการทำเกษตรของเกษตรกร ตัวอย่างเช่น เป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับจากองค์ประกอบต่างๆ เหล่านั้น ได้แก่ องค์ประกอบทางด้านวิชาการ เศรษฐกิจ การตลาด ความเสี่ยง ด้านสังคม และด้านการเมือง

โปรแกรม FISEX ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทั้ง 5 เหล่านี้ โดยผ่านทางโปรแกรมย่อยต่างๆ 5 โปรแกรมซึ่งมีจุดประสงค์ในการจัดทำข้อมูลให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริม ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ หรือตำบล โปรแกรมย่อยต่างๆ เหล่านี้รวมถึง :

- โปรแกรมย่อยด้านวิเคราะห์การเงิน : ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการเตรียมงบประมาณสำหรับ พืชไร่ ไม้ยืนต้น วัว และการประมง ให้เหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ
- โปรแกรมย่อยด้านข้อมูลตลาด : จัดทำข้อมูลวิจัยด้านตลาดสำหรับสินค้าต่างๆ และเพื่อเปรียบเทียบ แสดงราคาของสินค้าต่างๆ เหล่านั้น
- โปรแกรมย่อยด้านบทคัดย่อทางเกษตร : มีบทคัดย่อทางเกษตรด้านพืช 3000 บท และบทคัดย่อด้านการวิจัยการใช้ที่ดินอีก 1000 บท
- โปรแกรมย่อย กชช 2 ค : เป็นกลุ่มย่อยของข้อมูลการเกษตร จากการสำรวจ กชช 2 ค

อย่างไรก็ตาม การใช้โปรแกรม FISEX เพื่อให้ได้ข้อมูลมีประโยชน์ต่อเกษตรกรและสามารถช่วยเกษตรกรให้ตัดสินใจได้ดีขึ้น นั้นจำเป็นต้องทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อว่าข้อมูลด้านตลาดและด้านการเงิน จะได้เหมาะสมกับสภาวะและความต้องการของเกษตรกรนอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของภาค และจังหวัดต้องคอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือการใช้โปรแกรม FISEX ให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอและประสานข้อมูลให้เป็นส่วนหนึ่งของงานส่งเสริมเกษตรกร

การส่งเสริมการเกษตร (วิจิตร อาวะกุล : 2535) ได้ให้ความหมายว่าการส่งเสริมการเกษตรเป็นงานที่เกี่ยวกับการให้การศึกษา ให้ความรู้ทางเกษตรแก่เกษตรกรและประชาชน แต่มิได้จำกัดแต่เพียงการเรียนการสอนเท่านั้น ยังเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ และบริการต่างๆ ของรัฐและเอกชนอีกอย่างกว้างขวาง บริการของรัฐโดยหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวพันกันหลายหน่วยงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อชี้ให้เห็นลักษณะ ภาระหน้าที่ความสำคัญของการส่งเสริมการเกษตร จึงได้ให้ความหมายของการส่งเสริมการเกษตรว่า

1. การส่งเสริมการเกษตรเป็นเสมือนมือที่คอยหยิบยื่นวิชาการความรู้ เทคนิค สิ่งอันเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ และดำรงชีพไปให้เกษตรกร เป็นความพยายามของสถาบันวิชาการที่จะบริการความรู้แก่เกษตรกรและประชาชน

2. การส่งเสริมการเกษตรเปรียบเสมือนสะพานที่คอยเชื่อมโยง ระหว่างสถาบันค้นคว้าศึกษาวิชาการเพื่อให้ความรู้วิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ เดินทางไปสู่เกษตรกรและประชาชน

3. การส่งเสริมการเกษตรเปรียบเสมือนสื่อกลาง ที่คอยประสานปัญหาของเกษตรกรกับวิชาการใหม่ๆ ของสถาบันที่ค้นคว้าวิจัยและเผยแพร่ออกมา นำวิชาการไปสู่เกษตรกรและนำปัญหาข้อขัดข้องของเกษตรกรมาให้สถาบันศึกษา ค้นคว้าวิจัย แก้ไข และนำการค้นคว้าแก้ไขไปสู่เกษตรกรอีกครั้งหนึ่ง

4. การส่งเสริมการเกษตรเปรียบเสมือนแสงสว่าง ที่คอยส่องให้เกษตรกรได้มองเห็นประโยชน์ของสถาบันวิชาการ และเทคโนโลยีใหม่เพื่อนำไปใช้ ขณะเดียวกันก็ทำให้สถาบันนักวิชาการได้มองเห็นปัญหา อุปสรรคของเกษตรกรได้ชัดเจนเพื่อดำเนินการแก้ไข เพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกร ให้หมดสิ้นไปทั้งนี้โดยอาศัยระบบการส่งเสริมการเกษตร

กิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตร ของเกษตรตำบล จังหวัดนครปฐมและราชบุรี ปี พ.ศ. 2539 คอมพิวเตอร์เป็นวิทยาการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพของการถ่ายทอดความรู้ การสื่อสาร การประมวลผล เก็บรวบรวมข้อมูลและเทคโนโลยี จากคุณสมบัติดังกล่าวทำให้มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้มากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยีการเกษตร ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและนักวิชาการเกษตร การนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บรวบรวมและการประมวลผลรวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการส่งเสริมการเกษตร จึงน่าจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้การส่งเสริมการเกษตรมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และผลจากการศึกษามีเกษตรตำบลถึงร้อยละ 91.23 ที่ระบุว่ามีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์โดยให้เหตุผลที่ต้องการใช้คอมพิวเตอร์คือ สามารถค้นหาข้อมูลงานที่เก็บ ได้ง่าย สามารถทำงานที่มีความยุ่งยาก รายละเอียดมากและเก็บรวบรวมข้อมูลได้รวดเร็ว วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังสามารถทำงานซ้ำๆ กันได้โดยไม่ต้องทำใหม่ ดัดแปลงในการใช้ได้แก้ไขได้ง่าย สามารถทำเอกสารวิชาการจำนวนมากๆ ทำงานด้านสารสนเทศ ในการอำนวยความสะดวกได้อย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านความต้องการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดฐานข้อมูล เกษตรตำบลส่วนใหญ่มีความต้องการจัดฐานข้อมูลเกี่ยวกับสถิติของข้อมูลทางเศรษฐกิจ ทำทะเบียนเกษตรกร ทะเบียนเกษตรตำบล เกษตรอำเภอ สถิติข้อมูลการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้นในพื้นที่นั้น ข้อมูลความก้าวหน้าผลปฏิบัติงานต่างๆ และเกษตรตำบลส่วนใหญ่มีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์ในระบบสารสนเทศเพื่อตัดสินใจวางแผนการผลิตของเกษตรกร และมีความต้องการใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการตัดสินใจ วิเคราะห์แยกแยะ จัดสรรข้อมูล รวมทั้งด้านประมวลผลข้อมูล แนวทางในการหาคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานส่งเสริมเกษตรตำบลส่วนใหญ่ระบุว่าใช้งบประมาณในหน่วยงานซื้อคอมพิวเตอร์ มีบางส่วนที่ใช้เงินส่วนตัวซื้อมาและขอยืมใช้จากหน่วยงานอื่น นอกจากนี้เกษตรตำบลบางส่วนระบุว่าอาจใช้งบประมาณเพิ่มพิเศษ จัดงานหาเงินของหน่วยงานหรือให้กรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจัดส่งมาให้พร้อมทั้งจัดฝึกอบรม ในด้านการขอใช้คอมพิวเตอร์จากหน่วยงานอื่น เกษตรตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 80.77 ที่ระบุว่าไม่มีหน่วยงานอื่นที่จะสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ มีเพียงร้อยละ 19.23 ที่ระบุว่าสามารถหาคอมพิวเตอร์จากหน่วยงานอื่นได้ เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด สภาตำบลและสาธารณสุขอำเภอ เกี่ยวกับความต้องการเร่งด่วนหลังจากได้คอมพิวเตอร์เกษตรตำบลส่วนใหญ่ ระบุว่าจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ นอกจากนั้นระบุว่าศึกษาวิธีการใช้คอมพิวเตอร์โดยดูจากหนังสือคู่มือในการใช้คอมพิวเตอร์ วางแผนในการใช้คอมพิวเตอร์ เรียนและสอบถามผู้รู้ และจัดให้เรียนคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมโดยกิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์ ได้ให้ข้อเสนอและต่อผลการวิจัยไว้ 5 ข้อคือ

1. กรมส่งเสริมการเกษตรควรมีการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลก่อนการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร

2. ควรให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเข้าไปสัมผัสคอมพิวเตอร์จริงเพื่อเกิดทักษะการนำไปใช้

3. ให้ผู้ที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ คอยแนะนำ ชี้แนะ ควบคุม แก่เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลเพื่อไม่ให้มีข้อผิดพลาด

4. ต้องมีบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ที่จำเป็น เช่น ผู้ปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ นักเขียนโปรแกรม นักวิเคราะห์ระบบให้แก่เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล

5. ต้องให้เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลมีความเข้าใจในการที่จะสามารถนำคอมพิวเตอร์มาใช้ประโยชน์ในงานส่งเสริมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการและอุปกรณ์ในการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 35 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีจำนวน 28 คน

การสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้มีวิธีการคัดเลือกสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างของเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80 ของจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด (2 ฝ่ายรวมกัน) ซึ่งคำนวณได้จากประชากร 35 คน คิดเป็น 80 เปอร์เซนต์ คือ 28 คน ตามแนวทางของ ฉัตร ชั่ชอง ที่ได้อ้างไว้ในหลักและวิธีส่งเสริมการเกษตร (2528) ดังได้ให้หลักวิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างดังนี้

จำนวนประชากร	เปอร์เซนต์ของขนาดตัวอย่าง
< 50	80%
< 100	> 50% แต่ < 80%
100 - 999	25%
1,000 - 9,999	10%
> 10,00	1%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทำการสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายทั้งสองคือ

คุณบุษรา ปรานศิลป์ หัวหน้าฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร

คุณอมรรัตน์ สุพรรณชาติ หัวหน้าฝ่ายประมวลผลข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้ทำการศึกษาได้อุกแบบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลคือ

1. แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมอื่นๆ เป็นคำถามแบบเปิดและแบบปิดควบคู่กัน เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งด้านปัจจัยพื้นฐานทางสังคมเช่น เพศ, อายุ, ระดับการศึกษาเป็นต้น และข้อมูลด้านปัญหาในการทำงาน

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีเกณฑ์น้อยโดยมีจุดสนใจเฉพาะ (Focus Interviews) สำหรับการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับบริหารฝ่าย ทั้ง 2 ฝ่าย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการออกแจกแบบสอบถามให้แก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร และ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับบริหารทั้ง 2 ฝ่าย

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตรค่าร้อยละ} = \frac{n \times 100}{N}$$

กำหนดให้ n = จำนวนตัวอย่างของเจ้าหน้าที่ที่ให้ข้อมูล

N = จำนวนประชากรของเจ้าหน้าที่ที่ทำการศึกษา (28 คน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การคำนวนมัชฌิมเลขคณิตสำหรับข้อมูลที่แจกแจงความถี่

$$X = \frac{\Sigma fX}{N}$$

X = ค่ามัชฌิมเลขคณิต

Σfx = ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N = จำนวนข้อมูลทั้งหมดโดย $N = \Sigma f$

3. ค่าพิสัย ใช้คำนวนหาช่วงของอันตรภาคชั้น

ค่าพิสัย = ค่ามากที่สุด - ค่าที่น้อยที่สุด

4. คำนวนหาขนาดความห่างของข้อมูลแต่ละชั้นหรืออันตรภาค (Class Interval : I)

$$I = \frac{R}{C}$$

I = อันตรภาคชั้น

R = พิสัย

C = จำนวนชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาดำเนินงานตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2540 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2541 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 9 เดือน

ตารางที่ 1 การดำเนินงานทำปัญหาพิเศษ

ลำดับที่	การดำเนินงาน	2540 ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	2541 ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1	ศึกษา,เขียนโครงร่างและสร้างเครื่องมือ	———								
2	เก็บรวบรวมข้อมูล		———	———	———					
3	วิเคราะห์ข้อมูล					———	———			
4	สรุปผลและจัดทำรูปเล่ม							———	———	

งบประมาณ

ในการศึกษาเรื่องการสรรหาบุคลากรและคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูล กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ใช้งบประมาณมีรายละเอียดดังนี้

1. ค่าถ่ายเอกสาร	1,000	บาท
2. ค่ากระดาษ	500	บาท
3. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	1,000	บาท
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	2,500	บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร แบ่งการศึกษาเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของบุคลากรที่ทำงานด้านสารสนเทศการเกษตร

ตอนที่ 3 คุณสมบัติของบุคลากรที่ทำงานด้านสารสนเทศการเกษตร ที่ผู้บริหารคาดหวัง

ตอนที่ 4 การจัดการบุคลากรด้านสารสนเทศการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐาน

1.1 เพศ

จากการศึกษาเกี่ยวกับเพศ พบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 82.14 และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 17.85

เจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสารสนเทศทางการเกษตรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง พบว่าแตกต่างจากงานวิจัยของกิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์ (2539:14) ที่เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 86.54 เนื่องจากเกษตรตำบลมีภาระหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นงานภาคสนาม ส่วนเจ้าหน้าที่ในส่วนกลางที่ทำงานด้านสารสนเทศ เน้นลักษณะงานที่มีความละเอียดรอบคอบ การติดต่อประสานงาน การแสดงมิตรไมตรี การบริการให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานต่างๆ โดยไม่เน้นงานภาคสนาม เหมือนภาระกิจของเกษตรตำบล

1.2 อายุ

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนมากอยู่ในช่วงอายุ 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.28 รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี, 26-35 ปี, 46-55 ปี คิดเป็นร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

32.14, 21.42 และ 7.14 ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่าเจ้าหน้าที่มีอายุต่ำสุดคือ 23 ปี และสูงสุดคือ 46 ปี โดยเฉลี่ยแล้วเจ้าหน้าที่มีอายุ 32 ปี เมื่อเปรียบเทียบกับงานวิจัยของกิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์ (2539:15) ซึ่งเจ้าหน้าที่มีอายุเฉลี่ย 38 ปี แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในกรมส่งเสริมการเกษตรฝ่ายที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ จะมีอายุเฉลี่ยน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรที่เป็นเกษตรตำบลในจังหวัดนครปฐมและราชบุรี

1.3 สถานภาพ

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 75.00 และมีเจ้าหน้าที่ที่สมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 25.00

1.4 ระดับการศึกษา

เจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 82.14 รองลงมาจบระดับต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 14.28 และน้อยที่สุดจบระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 3.57

1.5 สาขาวิชาที่จบ

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนมากจบสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ได้แก่ พืชไร่ พืชสวน สัตวบาล ส่งเสริมการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 39.28 มีสถานภาพในตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ รองลงมาจบสาขาวิชาสถิติ และวิทยาศาสตร เช่น คณิตศาสตร์ ชีววิทยา ฟิสิกส์ มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 10.71 มีสภานภาพในตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ, จบสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร คิดเป็นร้อยละ 7.14 มีสภานภาพในตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ, ผู้จบสาขาวิชาบรรณารักษ์-สารนิเทศศาสตร์ และศิลปศาสตร์ มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 7.14 มีสถานภาพในตำแหน่งงานเป็นลูกจ้างชั่วคราว, เศรษฐศาสตร์ บริหาร พานิชยการ การตลาด มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 3.57 มีสถานภาพในตำแหน่งงานเป็นลูกจ้างชั่วคราว, และกำลังศึกษาระดับอนุปริญญาสาขาวิชาบริหารคิดเป็นร้อยละ 3.57 มีสถานภาพในตำแหน่งงานเป็นลูกจ้างประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
96168

1.6 สถานภาพในตำแหน่งงาน

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่ทำงานในตำแหน่งข้าราชการซึ่งคิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาเป็นตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวคิดเป็นร้อยละ 39.28 และน้อยที่สุดเป็นลูกจ้างประจำคิดเป็นร้อยละ 3.57 ตามลำดับ

1.7 ตำแหน่งงานในปัจจุบัน

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนมากเป็นลูกจ้างชั่วคราวคิดเป็นร้อยละ 39.28 รองลงมาเป็นข้าราชการในระดับ 3 และข้าราชการระดับ 5 มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 17.85 เป็นข้าราชการระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 10.71 ข้าราชการระดับ 7 คิดเป็นร้อยละ 7.14 และน้อยที่สุดเป็นข้าราชการระดับ 2กับลูกจ้างประจำ เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 3.57

1.8 อายุการทำงาน

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 1-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.57 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุการทำงานระหว่าง 7-12 ปีซึ่งคิดเป็นร้อยละ 17.85, อายุต่ำกว่า 1 ปีลงมาและช่วงอายุ 13-18 ปี มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 10.71 น้อยที่สุดคืออายุการทำงานที่มากกว่า 19 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.14

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร อายุการทำงานโดยเฉลี่ยของเจ้าหน้าที่คิดเป็น 6 ปี 4 เดือน อายุการทำงานสูงสุดคือ 21 ปี และอายุการทำงานต่ำสุดคือ 6 เดือน การศึกษาถึงอายุการทำงานทำให้ทราบว่าผู้ที่ทำงานส่วนใหญ่มีอายุการทำงานไม่เกิน 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.28 มีเพียงร้อยละ 35.72 เท่านั้นที่ทำงานมากกว่า 6 ปีขึ้นไป อาจกล่าวได้ว่ามีบุคลากรไม่ถึงร้อยละ 50 เท่านั้นที่ทำงานอยู่ได้นานโดยไม่เปลี่ยนงานไปที่อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.9 อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์)

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่มีอายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศอยู่ระหว่าง 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.28 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 11-15 ปี, ต่ำกว่า 1 ปี, 6-10 ปี และ 10-20 ปีซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.28, 10.71, 7.14 และ 3.57 ตามลำดับ

อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ(คอมพิวเตอร์) โดยเฉลี่ยของเจ้าหน้าที่คิดเป็น 4 ปี 11 เดือน โดยอายุการทำงานสารสนเทศที่สูงสุดคือ 21 ปี และอายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศต่ำสุดคือ 6 เดือน

1.10 ประสบการณ์ในการเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานเช่นวิชาพิมพ์ดีด บัญชี สถิติ

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่เคยเรียนวิชาพิมพ์ดีด บัญชี สถิติ คิดเป็นร้อยละ 92.85 และไม่เคยเรียนวิชาพิมพ์ดีด บัญชี และสถิติคิดเป็นร้อยละ 7.14

1.11 ประสบการณ์ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ทั้งหมดเคยเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ด้านประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูล กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร พบว่าแตกต่างจากงานวิจัยของกิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์ (2539:18) จากเรื่องที่ได้ศึกษาในครั้งนี้พบว่าเจ้าหน้าที่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งในขณะที่งานวิจัยของกิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์ พบว่าเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์คิดเป็นร้อยละ 50 เนื่องมาจากฝ่ายประมวลผลข้อมูลมีหน้าที่ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศทางการเกษตรให้กับหน่วยงานในภูมิภาคโดยตรง ดังนั้นเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตรจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์มากกว่าเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานส่วนภูมิภาค เช่น เกษตรตำบล เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.12 ความสามารถในการเขียนโปรแกรม

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่ไม่สามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้คิดเป็นร้อยละ 53.57 และรองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่ที่สามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้คิดเป็นร้อยละ 46.42

1.13 ประสบการณ์ในการอบรมงานด้านสารสนเทศ (2 ปีที่ผ่านมา)

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมใน 2 ปีที่ผ่านมามีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาเคยฝึกอบรม 1-2 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 35.71 และน้อยที่สุดที่เคยฝึกอบรมมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 7.14

ด้านประสบการณ์ในการเข้าอบรมงานด้านสารสนเทศ พบว่ามีความแตกต่างจากงานวิจัยของกิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์ (2539:18) จากเรื่องที่ได้ศึกษานี้พบว่าส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ไม่ได้เจ้ารับการอบรมคิดเป็นร้อยละ 57.14 ส่วนงานวิจัยของกิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์ เกษตรตำบลได้เข้ารับการอบรมในโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นคิดเป็นร้อยละ 74.04 ซึ่งระดับในการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้นนั้นเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคต้องการเพียงจะนำไปใช้ในงานได้ซึ่งถือว่าเพียงพอต่อความต้องการ ในขณะที่เจ้าหน้าที่ในฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร ต้องการการฝึกอบรมในขั้นที่สูงกว่าการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เพื่อสามารถเข้าใจถึงโปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรมให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15502

ตารางที่2 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐาน

รายการปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(N=28)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	17.85
หญิง	23	82.14
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	9	32.14
26-35 ปี	6	21.42
36-45 ปี	11	39.28
46-55 ปี	2	7.14
อายุสูงสุด 46 ปี		
อายุต่ำสุด 23 ปี		
อายุเฉลี่ย 32 ปี		
สถานภาพ		
โสด	21	75.00
สมรส	7	25.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	14.28
ปริญญาตรี	23	82.14
ปริญญาโท	1	3.57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(N=28)	ร้อยละ
สาขาวิชาที่จบ		
ระดับปริญญาตรี:		
เกษตรศาสตร์	11	39.28
สถิติ	3	10.71
วิทยาศาสตร์	3	10.71
เศรษฐศาสตร์เกษตร	2	7.14
บรรณารักษ์และ		
สารนิเทศน์ศาสตร์	2	7.14
ศิลปศาสตร์	2	7.14
เศรษฐศาสตร์	1	3.57
ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี :		
บริหาร	1	3.57
พานิชยการ	1	3.57
การตลาด	1	3.57
กำลังศึกษาอนุปริญญา		
สาขาบริหาร	1	3.57
สถานภาพในตำแหน่งงาน		
ข้าราชการ	16	57.14
ลูกจ้างประจำ	1	3.57
ลูกจ้างชั่วคราว	11	39.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(N=28)	ร้อยละ
ตำแหน่งงานในปัจจุบัน		
ข้าราชการระดับ 7	2	7.14
ข้าราชการระดับ 5	5	17.85
ข้าราชการระดับ 4	3	10.71
ข้าราชการระดับ 3	5	17.85
ข้าราชการระดับ 2	1	3.57
ลูกจ้างประจำ	1	3.57
ลูกจ้างชั่วคราว	11	39.28
อายุการทำงาน		
ต่ำกว่า 1 ปี	3	10.71
1-6 ปี	15	53.57
7-12 ปี	5	17.85
13-18 ปี	3	10.71
มากกว่า 19 ปี	2	7.14
อายุการทำงานต่ำสุด	6 เดือน	
อายุการทำงานสูงสุด	21 ปี	
อายุการทำงานเฉลี่ย	6 ปี 4 เดือน	
อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์)		
ต่ำกว่า 1 ปี	3	10.71
1-5 ปี	18	64.28
6-10 ปี	2	7.14
11-15 ปี	4	14.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(N=28)	ร้อยละ
16-20 ปี	1	3.57
อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศต่ำสุด	6 เดือน	
อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศสูงสุด	21 ปี	
อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศเฉลี่ย	4 ปี 11 เดือน	
เจ้าหน้าที่ที่เคยเรียนวิชาพิมพ์ดีด บัญชี สถิติ		
เคย	26	92.85
ไม่เคย	2	7.14
เจ้าหน้าที่ที่เคยเรียนคอมพิวเตอร์		
เคย	28	100.00
เจ้าหน้าที่ที่สามารถเขียนโปรแกรมได้		
เขียนได้	13	46.42
เขียนไม่ได้	15	53.57
ประสบการณ์ในการอบรมงานด้านสารสนเทศ (2 ปีที่ผ่านมา)		
ไม่เคย	16	57.14
เคย 1-2 ครั้ง	10	35.71
เคยมากกว่า 2 ครั้ง	2	7.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ปัญหาและความต้องการของบุคลากรที่ทำงานด้านสารสนเทศการเกษตร

2.1 สิ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่มเติมจากงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน

จากการศึกษาเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนใหญ่ต้องการการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 64.28 รองลงมาเป็นความต้องการด้านฮาร์ดแวร์ (Hardware) คิดเป็นร้อยละ 21.42 และส่วนน้อยที่ต้องการด้านซอฟท์แวร์(Software) คิดเป็นร้อยละ 14.28

ตารางที่ 3 ข้อมูลสิ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่มเติมจากงานที่ทำ

รายการปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน(N=28)	ร้อยละ
สิ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่มเติมจากงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน		
การฝึกอบรม	18	64.28
Hardware	6	21.42
Software	4	14.28

2.2 เรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องการเรียนรู้ในระบบสารสนเทศ

ผลการศึกษาเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร มีเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

1. วิธีการใช้งานโปรแกรมต่างๆ และการเขียนโปรแกรมเพื่อผลิตสารสนเทศที่ใช้งานได้สะดวกคิดเป็นร้อยละ 35.71

2. วิธีการจัดทำสารสนเทศที่ง่าย สะดวก ประหยัด และน่าสนใจ รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบันได้โดยสะดวกคิดเป็นร้อยละ 17.85

3. รูปแบบการนำเสนอข้อมูลคิดเป็นร้อยละ 14.28

4. วิธีการจัดการระบบ LAN. (Local Area Network) และ Internet คิดเป็นร้อยละ 7.14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. วิธีการสร้างภาพเคลื่อนไหว เพื่อนำมาประกอบในงานสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 7.14

2.3 ปัญหาในการทำงาน

ผลการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่มีปัญหาในการทำงานดังนี้

1. บุคลากรมีจำนวนน้อย แต่มีปริมาณงานที่มากจึงไม่สมดุลกันคิดเป็นร้อยละ 39.28

2. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยไม่เพียงพอต่อการใช้งานคิดเป็นร้อยละ 32.14

3. ไม่มีความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน เช่นไม่ได้เลื่อนขั้นมานาน, เงินเดือนไม่ขึ้น คิดเป็นร้อยละ 25.00

4. โปรแกรมที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลยังไม่มีความสะดวกพอคิดเป็นร้อยละ 17.85

5. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการสรรหาบุคลากร รับเจ้าหน้าที่มาทำงานไม่ตรงกับสายงานที่จบมาคิดเป็นร้อยละ 17.85

6. ในองค์กรขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์ที่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องของงานสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 10.71

ปัญหาและความต้องการเพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่ จากงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์ (2539:28) คือเจ้าหน้าที่ต่างก็มีความต้องการในการใช้คอมพิวเตอร์ในโปรแกรมที่สะดวก เช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตรในการศึกษาครั้งนี้ และจากการสำรวจสิ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่มเติมจากงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันพบว่าเจ้าหน้าที่ถึงร้อยละ 64.28 ต้องการการฝึกอบรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นในการที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

<u>ตอนที่ 3</u> คุณลักษณะของบุคลากรที่ทำงานด้านสารสนเทศการเกษตรที่ผู้บริหารคาดหวัง

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารทั้ง 2 ฝ่ายคือ คุณบุษรา ปรานศิลป์ หัวหน้าฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร และคุณอมรรัตน์ สุพรรณชาติ หัวหน้าฝ่ายประมวลผลข้อมูล ในหัวข้อความคาดหวังและคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ ที่เหมาะสมกับงานที่ทำอยู่ของฝ่าย เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐาน ที่ได้ข้อมูลจากแบบสอบถามในผลการศึกษาตอนที่ 1 มีภาพรวมดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1เพศ

จากการสอบถามผู้บริหารสรุปได้ว่าผู้บริหารมิได้คาดหวังเกี่ยวกับเพศของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานทางด้านสารสนเทศว่าควรจะเป็นหญิงหรือชาย เนื่องจากผู้บริหารเห็นว่าเพศ ไม่ได้เป็นตัวกำหนดคุณภาพของการทำงานด้านสารสนเทศ อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหารกับข้อมูลที่สำรวจได้ในตอนที่ 1 แล้วจะเห็นว่าข้อมูลส่วนบุคคลมีเพศหญิงมากกว่าเพศชายอย่างเด่นชัด แต่ไม่เป็นอุปสรรคใดๆ ในการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศในความคิดของผู้บริหาร

3.2 สถานภาพ

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมิได้คาดหวังด้านสถานภาพของเจ้าหน้าที่ เพราะให้เหตุผลว่าแม้เจ้าหน้าที่จะมีสถานภาพโสด หรือสมรส ก็ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานสารสนเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐานในตอนที่ 1 พบว่า ตามสภาพความเป็นจริงแล้วเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จะมีสถานภาพเป็นโสดถึงร้อยละ 75.00 สถานภาพไม่ได้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การเป็นโสดน่าจะมีเวลาทุ่มเทในงานสารสนเทศมากกว่าผู้ที่สมรส

3.3 การศึกษา

ผู้บริหารกล่าวว่าการรับเจ้าหน้าที่เพื่อเข้าทำงานในหน่วยงานส่วนใหญ่จะทำโดย 2 วิธีคือ 1.ให้สำนักงาน ก.พ. สอบบรรจุในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ 2. ทางกรมส่งเสริมการเกษตรเปิดสอบเอง โดยทั้ง 2 วิธีนี้ตั้งเกณฑ์ในการรับเจ้าหน้าที่ไว้ว่าผู้มีสิทธิต้องจบระดับปริญญาตรี ทั้งนี้บางตำแหน่ง เช่น ลูกจ้างชั่วคราวที่ทางกรมส่งเสริมการเกษตรจัดสอบเองก็อาจมีการเปิดสอบในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีบ้าง เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลในตอนที่ 1 ซึ่งพบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญจบการศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 82.14 รองลงมาจบระดับต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 14.28 และน้อยที่สุดจบระดับปริญญาโทคิดเป็นร้อยละ 3.57 จะเห็นว่าระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่ได้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศ

3.4 อายุของเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐานพบว่าเจ้าหน้าที่มีอายุต่ำสุด 23 ปี สูงสุด 46 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 32 ปี ในความคาดหวังของผู้บริหารกล่าวว่า อายุเฉลี่ย 32 ปี เป็นช่วงอายุที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน คือมีประสบการณ์ในการทำงานที่พอสมควรทำให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.5 อายุการทำงาน

จากการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐานพบว่าเจ้าหน้าที่มีอายุการทำงานต่ำสุด 6 เดือน สูงสุด 21 ปี และมีอายุการทำงานเฉลี่ย 6 ปี 4 เดือน ในความคาดหวังของผู้บริหาร กล่าวว่าเหมาะสมแล้ว เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีทั้งที่เพิ่งเริ่มทำงานและทำงานมาแล้วหลายปี ผลเฉลี่ยจึงอยู่ในเกณฑ์ที่พอใจ กอปรกับเจ้าหน้าที่มีความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี จึงไม่ต้องเสียเวลาในการฝึกงานมากนัก

3.6 อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์)

จากการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐานพบว่าเจ้าหน้าที่มีอายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์) ต่ำสุด 6 เดือน สูงสุด 21 ปี มีฐานนิยมของการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์) อยู่ในช่วงอายุ 1-5 ปี และมีอายุการทำงานเฉลี่ย 4 ปี 11 เดือน ซึ่งผู้บริหารมีความคาดหวังต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ทำงานด้านสารสนเทศสูง เนื่องจากงานด้านสารสนเทศเป็นงานใหม่ที่กองแผนงานเพิ่งจัดตั้งฝ่ายประมวลผลข้อมูลและฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร ให้มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสารสนเทศของกรมส่งเสริมการเกษตร จึงต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อมาช่วยแนะนำเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์น้อย

3.7 ประสบการณ์ในการเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับงาน เช่น พิมพ์ดีด บัญชี และสถิติ

จากการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐานพบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เคยเรียนวิชาพิมพ์ดี บัญชี และสถิติ คิดเป็นร้อยละ 92.85 ซึ่งด้านความคาดหวังของผู้บริหารอยู่ในช่วงระดับพอใจ เพราะผู้บริหารคาดหวังอยากให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ด้าน พิมพ์ดีด บัญชี และสถิติบ้างเพื่อความคล่องตัวในการทำงาน

3.8 ประสบการณ์ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์

จากการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐานพบว่าเจ้าหน้าที่ทั้งหมดเคยเรียนวิชาคอมพิวเตอร์คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งตรงตามที่ผู้บริหารคาดหวังไว้ สำหรับการทำงานในหน่วยงานที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับสารสนเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.9 ประสบการณ์ในการอบรมงานด้านสารสนเทศ (2 ปีที่ผ่านมา)

จากการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐานพบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรม รองลงมาคือเคยฝึกอบรม 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.71 และน้อยที่สุดเคยฝึกอบรมมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 7.14 ด้านการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารคาดหวังต้องการให้เจ้าหน้าที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างทั่วถึง แต่มีอุปสรรคด้านการกำหนดจำนวนผู้เข้าฝึกอบรม และทุนในการฝึกอบรม ซึ่งการจะให้เจ้าหน้าที่ได้รับการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นนั้น ต้องได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตรเพิ่มขึ้น

3.10 ความสามารถในการเขียนโปรแกรม

จากการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลพื้นฐานพบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ ไม่สามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้คิดเป็นร้อยละ 53.57 และเป็นเจ้าหน้าที่ที่สามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้คิดเป็นร้อยละ 46.42 โดยผู้บริหารตั้งความคาดหวังในเรื่องที่ต้องการให้เจ้าหน้าที่มีความสามารถในการเขียนโปรแกรมไม่สูงนัก ดังนั้นผลการศึกษาจึงอยู่ในระดับที่ผู้บริหารพอใจ เพราะการเขียนโปรแกรมของกรมส่งเสริมการเกษตรในส่วนของฝ่ายประมวลผลข้อมูลรับผิดชอบนั้นถ้าเป็นโปรแกรมใหญ่ก็จะจ้างบริษัทเขียนโปรแกรม เจ้าหน้าที่จะเป็นผู้ศึกษาและทำความเข้าใจ หรือทำการเขียนโปรแกรมเล็กๆ สำหรับใช้ในหน่วยงานเท่านั้น

3.11 บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่

ด้านบุคลิกภาพที่ผู้บริหารคาดหวังคือ อยากให้เจ้าหน้าที่มีความขยัน กระตือรือร้น อดทนต่อการทำงานหนัก และมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม เช่น มีความสนใจในความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ หรือสนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมที่จะสามารถนำมาใช้ประกอบการทำงานให้ดีขึ้นได้ และต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความรักในอาชีพ ยังมีบุคลิกบางอย่างของเจ้าหน้าที่ ที่ผู้บริหารคิดว่าเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน อาทิเช่น เจ้าหน้าที่มุ่งปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง โดยมิได้ให้ความสำคัญกับงานส่วนรวมของหน่วยงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 การจัดการบุคลากรด้านสารสนเทศการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

การจัดการบุคลากรด้านสารสนเทศในเรื่องการจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร พบว่าการคัดเลือกบุคคลเข้ามาทำงานในฝ่ายประมวลผลข้อมูลและฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตรมีการจัดการดังนี้

4.1 การคัดเลือกบุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตร จะทำการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ เข้าทำงานในฝ่ายประมวลผลข้อมูล และฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตรมี 2 วิธีคือ

4.1.1 บรรจุเจ้าหน้าที่ใหม่โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเปิดทำการสอบคัดเลือกเอง หรือทำการบรรจุเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน ก.พ. สอบคัดเลือกและบรรจุให้

4.1.2 การโอนย้ายภายในหน่วยงาน โดยมีคุณสมบัติตามที่กำหนด เช่น เจ้าหน้าที่จบการศึกษาทางด้านคอมพิวเตอร์, ผ่านการเรียนคอมพิวเตอร์มา 6 หน่วยกิจ หรือมีผลงานประสบการณ์ตามที่ฝ่ายกำหนดขึ้น

จากการศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ที่ทำงานในหน่วยงานด้านสารสนเทศที่เป็นข้าราชการ ส่วนใหญ่จะเป็นการโอนย้ายเข้ามาจากกองที่เกี่ยวข้องภายในกรมส่งเสริมการเกษตร ส่วนลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ส่วนใหญ่จะคัดเลือกโดยเปิดสอบและคัดเลือกเจ้าหน้าที่ให้มีคุณสมบัติตามที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลและฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร สำหรับการบรรจุเจ้าหน้าที่โดยการสอบบรรจุเข้ารับราชการในกรมส่งเสริมการเกษตร จากสำนักงาน ก.พ. เพื่อเข้าทำงานในฝ่ายประมวลผลข้อมูลและฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร จะทำการสอบบรรจุลงในตำแหน่งนักวิชาการคอมพิวเตอร์ โดยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์ในการสอบคือผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางคอมพิวเตอร์โดยตรงเท่านั้น

4.2 การแบ่งงาน

4.2.1 การแบ่งงานในฝ่าย

ฝ่ายประมวลผลข้อมูล กำหนดให้ผู้บริหารเป็นเจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ 7 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าฝ่ายคอมพิวเตอร์ มีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุม ดูแล บังคับบัญชา ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานด้านการจัดวางระบบการประมวลผลข้อมูลต่างๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตร ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ จัดทำและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่รับผิดชอบของฝ่ายประมวลผลข้อมูลมี 3 หน้าที่คือ

-งานประมวลผลข้อมูล มีเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ 6 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานวิชาการ และบริการประมวลผลมีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุม และปฏิบัติงานด้านการประสานงาน พัฒนา และให้ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ศึกษาวิเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำและให้บริการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์สำหรับลักษณะงานที่เป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ติดตามประเมินผลการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์

เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ 6 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานพัฒนาโปรแกรมและจัดเตรียมข้อมูล มีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุม และปฏิบัติงานด้านการสร้างและพัฒนาโปรแกรมของหน่วยงานที่ขอใช้บริการ ให้บริการงานบันทึกข้อมูล ศึกษาค้นคว้า จัดหาโปรแกรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อมูลให้รหัส ตรวจสอบการใช้รหัส และบันทึกข้อมูล

-งานวางแผนและวิเคราะห์ระบบงาน มีเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ 6 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานวางแผนและวิเคราะห์ระบบงาน มีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุม และปฏิบัติงานด้านการศึกษาวิเคราะห์และจัดระบบการทำงานของผู้ใช้บริการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ วางแผนพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ ประสานงานกับศูนย์คอมพิวเตอร์ของหน่วยงานต่างๆ สร้างเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเตรียมแบบรวบรวมข้อมูลและบันทึกข้อมูล

-งานควบคุมเครื่อง มีเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ 6 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างาน เครื่องจักรประมวลผลมีหน้าที่ควบคุม การทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ดูแล ตรวจสอบ สภาพของเครื่อง ศึกษาค้นคว้าพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ของกรม

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และบันทึกข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร กำหนดให้ผู้บริหารเป็นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้าฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุม ดูแล บังคับบัญชา ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานด้านการศึกษา จัดหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ ผลผลิตการเกษตร วางผังส่งเสริมการเกษตรแม่แบบกำหนดพื้นที่ส่งเสริมให้เหมาะสมกับสภาพปัจจัยการผลิตและสอดคล้องผังพัฒนาด้านต่างๆ

หน้าที่รับผิดชอบของฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตรมี 2 หน้าที่คือ

-งานสถิติและข้อมูลการเกษตร มีเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 จำนวน 2 ตำแหน่ง

ตำแหน่งที่ 1 มีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุม และปฏิบัติงานด้านการสำรวจ วิเคราะห์และพยากรณ์ภาวะการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญระหว่างฤดูการปลูก สรุปข้อมูลภาวะการผลิต ปัจจัย ปัญหาต่างๆ และความต้องการผลผลิตในอดีตและปัจจุบัน ประสานงาน และร่วมดำเนินงานด้านการตลาดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตำแหน่งที่ 2 มีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุมและปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์ ตรวจสอบ และจัดทำรายงานสถิติการปลูกพืชเศรษฐกิจและพืชสำคัญ กำหนดประเภท ข้อมูลเทคนิควิธีการเก็บสถิติข้อมูลการเกษตร วิธีการคำนวนการหาค่าทางสถิติ วางระบบและติดตามเร่งรัดการรายงานสถิติการเกษตรของเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค วางแผนประสานงานเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านจัดทำสถิติการเกษตร

-งานช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ มีเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 ปฏิบัติงานในฐานะหัวหน้างานช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ มีหน้าที่รับผิดชอบควบคุมและปฏิบัติงานด้านการวางแผนกำหนดรูปแบบขั้นตอนและการปฏิบัติในการขอรับความช่วยเหลือแก่เกษตรกรให้เหมาะสมกับสภาพภัยธรรมชาติดในด้านพืชผลและการเกษตร ควบคุม ติดตาม ประเมินผลการให้ความช่วยเหลือ ประสานกับหน่วยงานต่างๆ ในการดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ

4.2.2 การแบ่งงานในกองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร

การจัดการบุคลากรในการทำงานของกองแผนงาน มีภารกิจดังนี้

1. จัดทำและประสานแผนการปฏิบัติงานของกรมให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง รวมทั้งเร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จัดทำและประสานแผนงานวิจัย จัดทำทะเบียนและรวบรวมผลงานวิจัยของกรม

3. จัดระบบการสำรวจ การเก็บ การใช้ประโยชน์ข้อมูลของหน่วยงานในสังกัดและเป็นศูนย์ข้อมูลของกรม

4. ติดต่อประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ ด้านความช่วยเหลือและร่วมมือทางด้านส่งเสริมการเกษตร รวมทั้งการจัดประชุม และเจรจาตามที่ได้รับมอบหมาย

5. จัดทำและประสานงานโครงการพิเศษของกรม

6. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

หน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายประมวลผลข้อมูล มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางเก็บรวม รวมประมวล วิเคราะห์ เสนอและให้บริการข้อมูลต่างๆ ของกรมโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ จัดทำและพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์

หน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร มีหน้าที่รับผิดชอบในการศึกษาจัดหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการผลิตการเกษตร ภาวะการตลาด และปัญหาการจำหน่าย วางผังส่งเสริมการเกษตร แม่แบบกำหนดพื้นที่ส่งเสริมให้เหมาะสมกับสภาพปัจจัยการผลิตและสอดคล้องกับผังพัฒนาด้านต่างๆ

4.3 การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ไปเข้ารับการฝึกอบรม

ผู้บริหารจะทำการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ เข้ารับการอบรมโดยพิจารณาจากหลักสูตรที่เปิดฝึกอบรม กับหน้าที่ความรับผิดชอบที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติอยู่โดยให้สอดคล้องกัน เน้นไปที่เจ้าหน้าที่ที่ยังไม่เคยผ่านการฝึกอบรมมาก่อน และคำนึงถึงความสามารถในการรองรับจำนวนผู้เข้าฝึกอบรมด้วย

4.4 การจัดการที่เปรียบเทียบกับความคาดหวังของผู้บริหาร

การจัดการในเรื่องของลักษณะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติกับความคาดหวังของผู้บริหารพบว่า ประสบการณ์ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์, ประสบการณ์ในการเรียนวิชาพิมพ์ดีด บัญชี สถิติ และความสามารถในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้บริหาร โดยมีเจ้าหน้าที่มีประสบการณ์ต่างๆ เหล่านี้คิดเป็นร้อยละ 100, 92.85 และ 46.42 ตามลำดับ จากค่าร้อยละแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้วิชาที่ต้องนำมาใช้งานเกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศค่อนข้างสูง และเจ้าหน้าที่ทั้ง 2 ฝ่าย ส่วนใหญ่สามารถใช้โปรแกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คอมพิวเตอร์ได้เช่น DOS WINDOWS EXCEL ฯลฯ อย่างน้อย 2-3 โปรแกรม กล่าวได้ว่าเจ้าหน้าที่มีการเรียนรู้-รับรู้ในการใช้งานอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานได้เป็นอย่างดีตามที่ผู้บริหารคาดหวังไว้

จากการสำรวจสิ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่มเติมจากงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันพบว่า เจ้าหน้าที่ถึงร้อยละ 64.28 ต้องการการฝึกอบรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นในการที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งตรงตามลักษณะที่ผู้บริหารคาดหวัง นอกจากนั้นยังพบว่าผู้ที่มีความต้องการฝึกอบรมยังกระจายอยู่ทุกช่วงอายุของบุคลากรและทุกช่วงอายุงานด้วย

จากการศึกษาถึงอายุการทำงานทำให้ทราบว่าผู้ที่ทำงานส่วนใหญ่มีอายุการทำงานไม่เกิน 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 64.28 มีเพียงร้อยละ 35.72 เท่านั้นที่ทำงานมากกว่า 6 ปีขึ้นไป อาจกล่าวได้ว่ามีบุคลากรไม่ถึงร้อยละ 50 เท่านั้นที่ทำงานอยู่ได้นานโดยไม่เปลี่ยนไปทำงานที่อื่น หรือบ่งชี้ให้เห็นถึงความรักในอาชีพที่ตนทำอยู่อย่างแท้จริงตามลักษณะที่ผู้บริหารหวัง ส่วนเจ้าหน้าที่อีกร้อยละ 64.28 กล่าวไม่ได้ว่าจะยังรักในอาชีพ หรือจะอดทนที่จะประกอบอาชีพเดิมอยู่ต่อไปอีกหรือไม่ เนื่องจากอายุของบุคลากรกับอายุการทำงานมิได้สัมพันธ์กันมากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร และเจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูล กองแผนงาน กรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2540 โดยทำการรวบรวมข้อมูลคิดเป็นร้อยละ 80 ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้จึงมีจำนวน 28 คน จากจำนวนประชากร 35 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม โดยมีวัตถุประสงค์ของงานวิจัยดังนี้

1. เพื่อให้ทราบถึงการจัดการ บุคลากรด้านสารสนเทศการเกษตร ในการส่งเสริมการเกษตร
2. ศึกษาปัญหาและความต้องการ ของบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศการเกษตร
3. เพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะของบุคลากร ที่เหมาะสมกับลักษณะงานด้านสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับงานด้าน ส่งเสริมการเกษตร
4. บุคลากรที่ทำงานทางด้านสารสนเทศการเกษตร ของกรมส่งเสริมการเกษตร มีลักษณะสอดคล้องกับคุณสมบัติตามที่ผู้บริหารได้คาดหวังไว้หรือไม่

ผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงซึ่งคิดเป็นร้อยละ 82.14 อายุเฉลี่ยของเจ้าหน้าที่คือ 32 ปี สถานภาพของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 75.00 เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ร้อยละ 82.14 ระบุว่าจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยมีสถานภาพในตำแหน่งงานที่พบมากสุดถึงร้อยละ 57.14 ระบุว่ามีสถานภาพในตำแหน่งงานเป็นข้าราชการ โดยตำแหน่งหน้าที่ในการรับผิดชอบงานพบมากคือเจ้าหน้าที่ระบบคอมพิวเตอร์และตรวจทานข้อมูลซึ่งคิดเป็นร้อยละ 25.00 อายุการทำงานพบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ร้อยละ 46.42 มีอายุการทำงานโดยเฉลี่ย 6 ปี 4 เดือน และอายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์) พบว่าเจ้าหน้าที่มีอายุการทำงานด้านสารสนเทศเฉลี่ยแล้วคิดเป็น 4 ปี 11 เดือน ด้านประสบการณ์ในการเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกันการทำงานในการวิจัยครั้งนี้ระบุวิชาพิมพ์ดีด บัญชี สถิติ พบว่าเจ้าหน้าที่ร้อยละ 92.85 เคยเรียนวิชาดังกล่าวมาแล้ว และเจ้าหน้าที่ทุกคนระบุว่าเคยเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ ความสามารถในการเขียนโปรแกรมพบว่าเจ้าหน้าที่ร้อยละ 53.57 ไม่สามารถเขียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมได้ ด้านประสบการณ์ในการอบรมงานด้านสารสนเทศ (2ปีที่ผ่านมา) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่เคยได้เข้ารับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 57.14 และสิ่งที่เจ้าหน้าที่ต้องการเพิ่มเติมจากงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันคือการฝึกอบรมนั้นเองซึ่งคิดเป็นร้อยละ 64.28

ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาความต้องการของเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศพบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 64.28 เจ้าหน้าที่ร้อยละ 39.28 ระบุว่ามีบุคลากรจำนวนน้อยแต่ปริมาณงานมีมาก จึงไม่สมดุลกัน ต้องมีการให้มีเจ้าหน้าที่เพิ่มเติมขึ้น รองลงมาร้อยละ 35.71 ระบุว่าต้องการให้โปรแกรมต่างๆ และการเขียนโปรแกรมเพื่อผลิตสารสนเทศที่ใช้งานได้โดยสะดวก เจ้าหน้าที่ร้อยละ32.14 ต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการใช้งาน เจ้าหน้าที่ร้อยละ 25.00 ระบุว่าความก้าวหน้าในงานมีน้อย เช่นไม่ได้เลื่อนขั้นมานาน เงินเดือนไม่ขึ้น เจ้าหน้าที่ร้อยละ 17.85 ระบุว่าหน่วยงานรับเจ้าหน้าที่มาทำงานไม่ตรงกับสายงานที่จบมา, โปรแกรมที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลยังไม่มีความสะดวกพอและต้องการเรียนรู้วิธีการจัดทำสารสนเทศที่ง่าย สะดวก ประหยัด น่าสนใจ รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบันได้สะดวก รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่ที่ต้องการการนำเสนอข้อมูลแบบใหม่ๆ คิดเป็นร้อยละ 14.28 มีเจ้าหน้าที่ระบุว่าในองค์กรขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ที่สามารถให้คำปรึกษาในเรื่องของงานสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 10.71 เจ้าหน้าที่ร้อยละ 7.14 ต้องการเรียนรู้วิธีการสร้างภาพเคลื่อนไหว เมื่อนำมาประกอบในงานสารสนเทศและวิธีการจัดการระบบ LAN (Local Area Network) และ Internet

ผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของบุคลากรที่ทำงานด้านสารสนเทศการเกษตรมีภาพรวมคือต้องการ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น พิมพ์ดีด บัญชีสถิติ และต้องการเจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ตั้งใจทำงาน มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม มีความสามารถในการพูดคุยติดต่อกับประชาชนเพื่อนำมาซึ่งข้อมูลต่างๆ และมีความรักในอาชีพ

บุคลากรทำงานด้านสารสนเทศของกรมส่งเสริมการเกษตรส่วนใหญ่มีลักษณะสอดคล้องตามที่ผู้บริหารคาดหวังได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเรียนวิชาพิมพ์ดีด บัญชีสถิติ ประสบการณ์ในการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ และที่ยังไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้บริหารคือ อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์) ประสบการณ์ในการอบรมงานด้านสารสนเทศของเจ้าหน้าที่และบุคลิกภาพบางอย่างของเจ้าหน้าที่ เช่น เจ้าหน้าที่มุ่งปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง โดยมิได้ให้ความสำคัญกับงานส่วนรวมของหน่วยงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะต่อผลการวิจัย

1. สำนักงาน ก.พ. ควรมีเกณฑ์ในการรับบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ได้เจ้าหน้าที่ ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานที่จะต้องไปปฏิบัติ

2. องค์กรควรเพิ่มการฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ เมื่อมีการใช้โปรแกรมหรือเครื่องมือใหม่ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงยิ่งขึ้น

3. จัดให้มีที่ปรึกษา คอยแนะนำ ชี้แนะ ควบคุมการใช้โปรแกรมและเครื่องมือด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ประจำหน่วยงาน

4. ให้ผู้บริหารดูความเหมาะสมว่าจำเป็นต้องเพิ่มเจ้าหน้าที่ในองค์กรหรือไม่ อาจพิจารณาได้จากปริมาณงานและระยะเวลาความสำเร็จของโครงการที่ได้ทำไปแล้ว

5. สำหรับนักศึกษาที่ต้องการเข้าทำงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ คุณสมบัติที่ควรจะต้องมีคือมีความขยัน กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมและทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดเวลา มีความรู้ในเรื่องที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องด้วยเช่น ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เจ้าหน้าที่ที่ดี ควรต้องมีความรู้ในด้านการเกษตร สถิติ มีความสามารถในการพิมพ์ดีดและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อใช้ในการประมวลผลข้อมูลได้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะต่อวิธีการวิจัย

1. ในการทำการเก็บข้อมูล ควรตั้งคำถามให้รัดกุมและเข้าใจง่าย ในการตอบแบบสอบถามเพื่อที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องเสียเวลาในการพิจารณามาก

2. ในการทำการเก็บข้อมูล ควรนัดหมายเวลาที่เหมาะสมเพื่อผู้ให้ข้อมูลได้มีเวลาทำความเข้าใจและพิจารณาในการกรอกแบบสอบถามให้สมบูรณ์

3. ในการขอเก็บข้อมูลกับหน่วยงานราชการควรมีจดหมาย เพื่อแจ้งให้หน่วยงานนั้นๆ ทราบล่วงหน้าถึงเรื่องที่จะมีการเก็บข้อมูล

4. ควรทำการศึกษาซ้ำ ในปีต่อๆ ไป เพื่อตรวจดูผลว่าบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกันงานสารสนเทศทางการเกษตรเหล่านี้ มีความก้าวหน้าในการทำงาน มีความชำนาญ มีความพอใจ และประสิทธิภาพของการทำงานเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด หรือบุคลากรเหล่านั้นประสบกับปัญหาเพิ่มขึ้นหรือไม่และในด้านใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ทำการศึกษาซ้ำเพื่อ เปรียบเทียบคุณสมบัติของบุคลากรในองค์กรนั้นๆ ว่ามีบุคลากรใหม่ที่มีความสามารถและวุฒิการศึกษาที่เหมาะสมกับงานด้านสารสนเทศทางการเกษตรและมีลักษณะการทำงานเป็นที่พอใจของผู้บริหารเพิ่มขึ้นหรือไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. 2539. รายงานการประชุมวิชาการ ประจำปี 2539. กรุงเทพฯ : ไม่ระบุที่พิมพ์.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2538. รายงานประจำปี 2538. กรุงเทพฯ : ไม่ระบุที่พิมพ์.

กรมส่งเสริมการเกษตร. 2538. รายงานสรุปผลการประชุมชี้แจงระบบงานคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ ของกรมส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ : ไม่ระบุที่พิมพ์.

กฤดา นุตพันธุ์. 2532. เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กองแผนงาน. 2539. รายงานประจำปี 2539 กองแผนงาน. กรุงเทพฯ : ไม่ระบุที่พิมพ์.

กองแผนงาน. 2539. ฐานข้อมูล. กรมส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ : ไม่ระบุที่พิมพ์.

กานดา พูนลาภทวี. 2530. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ. ฟิสิกส์เซ็นเตอร์การพิมพ์.

กิตติพงษ์ โศจิพิทักษ์พงษ์. ความต้องการใช้คอมพิวเตอร์ในงานส่งเสริมการเกษตรของเกษตรตำบล จังหวัดนครปฐมและราชบุรี ปี พ.ศ. 2539. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง. กรุงเทพฯ.

ดรรชิต มาลัยวงศ์. 2535. เทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สารมวลชน.

ฉัตร ช่ำชอง. 2535. หลักและวิธีการส่งเสริมการเกษตร. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. กรุงเทพฯ

ทศพล ใหม่สุวรรณ. 2535. "ระบบข้อมูลเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรระดับจังหวัด". วารสารเศรษฐกิจการเกษตร. 38(441) : 53-61.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพ็ญศรี วายวานนท์. 2530. การจัดการทรัพยากรคน. กรุงเทพฯ : ไม่ระบุที่พิมพ์.

บุณชนะ อัตถากร. เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บุษรา ปรานศิลป์. 2540. สัมภาษณ์, 11 ธันวาคม 2540.

มณีรัตน์ ภิญโญภูษาฤกษ์. 2531. เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต. 2540. มหาวิทยาเกษมบัณฑิต. กรุงเทพฯ : ไม่ระบุที่พิมพ์.

ลินจง นาคะประวิง. 2535. โปรแกรมระบบสารสนเทศระดับเกษตรสำหรับการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ : ไม่ระบุที่พิมพ์.

วิจิตร อาวะกุล. 2535. หลักการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.

วิชัย เลาห์มาศวนิช. เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2540. ปฐมนิเทศคณะบริหารธุรกิจ ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ก.พลพิมพ์.

อมรรัตน์ สุพรรณชาติ. 2540. สัมภาษณ์, 11 ธันวาคม 2540.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 1

แบบสอบถาม

เรื่อง การจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตร

คำอธิบาย : กรุณาเติมข้อความลงในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมายถูก ( )
ลงในช่อง ( ) ข้อความที่ท่านเลือก (ถ้าคำตอบต่างจากคำตอบที่มีอยู่
กรุณาเขียนเติมในช่อง อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยพื้นฐาน

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. สถานภาพ

( ) โสด ( ) สมรส ( ) หย่า – หม่าย

4. การศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี
( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอก
( ) อื่นๆ (โปรดระบุ .....)

5. สาขาวิชาที่จบ .....

6. สถานภาพในตำแหน่ง

( ) ข้าราชการ ( ) ลูกจ้างประจำ ( ) ลูกจ้างชั่วคราว

7. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง ..... ระดับ .....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. อายุการทำงาน ..... ปี

9. อายุการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์) ..... ปี

10. ท่านเคยเรียนวิชาพิมพ์ดีด บัญชี สถิติ หรือไม่

( ) เคย ( ) ไม่เคย

11. ท่านเคยเรียนวิชาคอมพิวเตอร์หรือไม่

( ) เคย ( ) ไม่เคย

เคยใช้โปรแกรมอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) ความรู้เบื้องต้น ( ) LOTUS

( ) DOS ( ) Dbase

( ) WORDPROCESSING ( ) WINDOWS

( ) BASIC ( ) Adv. Dbase

( ) EXCEL ( ) LAN

( ) HARVARD GRAPHIC

( ) อื่นๆ (โปรดระบุ .....)

12. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ท่านสามารถเขียนได้ (โปรดระบุ .....)

.....

.....

.....

13. งานที่ท่านทำในปัจจุบันมีลักษณะอย่างไร

( ) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

( ) การเขียนโปรแกรม (Programmer)

( ) วิเคราะห์และออกแบบระบบ (System Analyst)

( ) อื่นๆ (โปรดระบุ .....)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. ประสบการณ์ของท่านในการได้รับการฝึกอบรมในงานด้านสารสนเทศ (2 ปีที่ผ่านมา)

( ) ไม่เคย ( ) เคย 1-2 ครั้ง ( ) เคยมากกว่า 2 ครั้ง

15. ระบบงานสารสนเทศการเกษตรคืออะไร (โปรดระบุ .....)

.....

.....

.....

16. ท่านต้องการเรียนรู้อะไรในระบบสารสนเทศมากที่สุด (โปรดระบุ .....)

.....

.....

.....

17. ท่านต้องการอะไรเพิ่มเติมบ้างจากงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน (โปรดระบุ .....)

( ) ฝึกอบรม

( ) HARDWARE เพิ่มเติมระบุ .....

( ) SOFTWARE เพิ่มเติมระบุ .....

( ) อื่นๆ โปรดระบุ .....

<u>ตอนที่ 2</u> ปัญหาและข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ปัญหา .....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงานในปัจจุบัน

ปัญหา .....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการบุคลากรของหน่วยงานในปัจจุบัน

ปัญหา .....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความก้าวหน้าในหน้าที่การงานในปัจจุบัน

ปัญหา .....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน

ปัญหา .....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 2

ที่ ทน.พิเศษ/2540

ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

3 ธันวาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวเพ็ญ สุวิภาต นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 4 สาขาพัฒนาการเกษตร ภาคเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ได้ดำเนินการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "การจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร" ภาควิชาใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายข้อมูลส่งเสริมการเกษตรช่วยกรอกแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำปัญหาพิเศษ เป็นการเสริมสร้างความรู้ในการพัฒนางานที่เกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการเกษตร โดยที่นักศึกษาจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในวันที่ 11 ธันวาคม 2540

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณมา ณ.โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ผศ.ศุภสมบูรณ์ อึงรัตนากร
(หัวหน้าภาควิชาเทคนิคเกษตร)

โทร 326-7343
Fax 326-7343

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทน.พิเศษ/2540

ภาควิชาเทคนิคเกษตร
คณะเทคโนโลยีการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

3 ธันวาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม
เรียน หัวหน้าฝ่ายประมวลผลข้อมูล
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวเพ็ญ สุวิภาต นักศึกษาชั้นปริญญาตรีปีที่ 4 สาขาพัฒนาการเกษตร ภาคเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ได้ดำเนินการทำปัญหาพิเศษเรื่อง "การจัดการบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสารสนเทศทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร" ภาควิชาใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายประมวลผลข้อมูลช่วยกรอกแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำปัญหาพิเศษ เป็นการเสริมสร้างความรู้ในการพัฒนางานที่เกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการเกษตร โดยที่นักศึกษาจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในวันที่ 11 ธันวาคม 2540

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหวังว่าคงได้รับความร่วมมือด้วยดีเช่นเคย และขอขอบคุณมา ณ.โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ผศ.ศุภสมบูรณ์ อึงรัตนากร
(หัวหน้าภาควิชาเทคนิคเกษตร)

โทร 326-7343
Fax 326-7343

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 3

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร

1. คุณลักษณะที่ผู้บริหารคาดหวัง
   - เพศ
   - สถานภาพ
   - ระดับการศึกษา
   - อายุ
   - อายุการทำงาน
   - อายุการทำงานด้านสารสนเทศ
   - ประสบการณ์ต่างๆของเจ้าหน้าที่ เช่น การฝึกอบรม ความรู้ทางคอมพิวเตอร์ บัญชี พิมพ์ดีด สถิติ
   - ความรู้ความสามารถในการเขียนโปรแกรมของเจ้าหน้าที่
   - บุคลิกภาพของเจ้าหน้าที่

2. การคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานสารสนเทศ

3. การแบ่งงานในหน่วยงาน

4. การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ไปฝึกอบรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวกที่ 4

โครงสร้างของกองแผนงาน

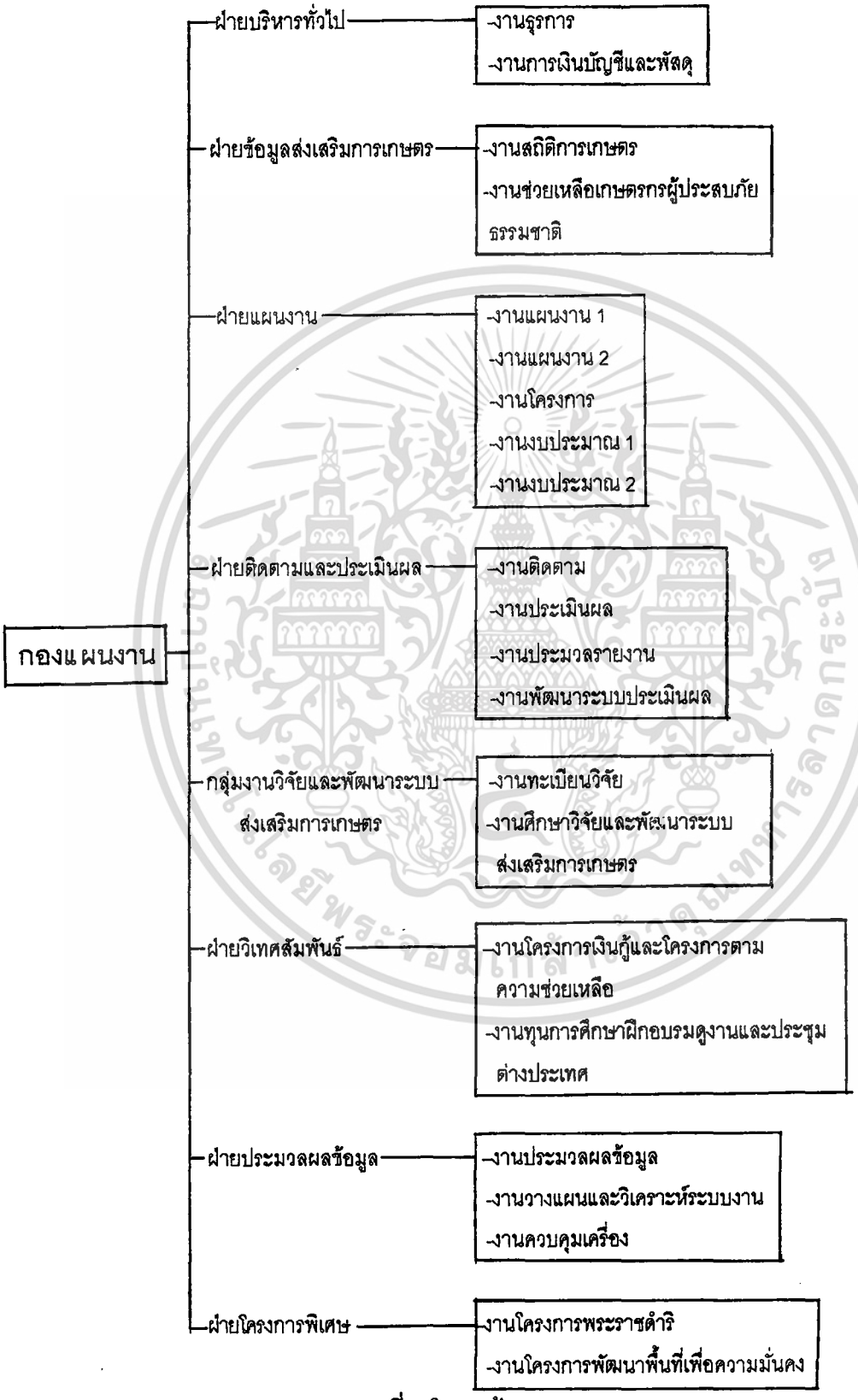

ภาพที่1 โครงสร้างกองแผนงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้